

Паниум — Бірінші нөмір

Он бірінші тарау

Jeff Pippenger

2025-02-25

Біршама уақыт бойы біз Даниял 11:40-тағы жасырын тарихқа назар аударып келеміз, ал соңғы апталарда Жаратқан Ие біздің назарымызды 27-аятқа аударды:

Екі патшаның да жүректері зұлымдық істеуге бейім болмақ, әрі олар бір дастарқанда отырып өтірік сөйлейтін болады; бірақ бұл өркендемейді, өйткені ақыры әлі белгіленген уақытта болады. Даниял 11:27.

Бастапқыда мен егжей-тегжейлерге қатысты сенімсіз болдым: қашан, қай жерде және бір-біріне өтірік айтып, сол дастарқанда кімдер отырды,—бірақ қазір бұл сұрақтар қайта қаралу үстінде. Соңғы бірнеше сенбі күні бойы осы жолдарды талдап жүргенімде, мен кейбір ағат қадамдар жасадым. Әйтсе де, мен Құдайдың қамқор басшылығы деп сенетін нәрсе арқылы Қайсария Филиппимен бейнеленген, 13–15-аяттарда көрсетілген одақтар біртіндеп ашыла бастады. Кейбір тұстар әлі де нақтылауды қажет еткенімен, Жаратқан Ие осы аяттардан Өз қолын алып, олардың мағынасын ашып бергеніне мен сенемін.

Бұл түсінік өткен сенбідегі Zoom жиналысынан кейін бірден айқындалды. Одан бір апта бұрын мен 10–15-аяттардағы тарихтардың күрделі өзара байланысына терең назар аударған едім. Мен өз ойларымды қысқаша баяндап, бірнеше адамға мәтіндік хабарлама жазып жібердім де, жұма кешінде олармен бөлісуге рұқсат сұрадым. Мен сол аяттардағы мәселелерді ретке келтіруге тырыстым, өйткені онда аса терең маңызы бар бір нәрсе жатқанын нық сеніммен сездім. Шынында да, солай, бірақ ол мен бастапқыда ұсынған нәрсе емес еді. Соңғы бір жарым апта бойы осы үзіндімен арпалысып, қайта-қайта сүрінгеніме қарамастан, мен өзіме таныс бір құдайлық қамқорлықты аңғарамын. Ие ерекше әрі өмірлік маңызы бар бір ақиқатты мөрінен ашып жатқан еді. Адамдық элемент толық әшкереленіп, шетке ығысқан кезде, Яхуда руының Арыстаны ашқан ақиқат мен ұққанымнан да тереңірек болып шығады.

Бесінші аяттан тоғызыншы аятқа дейін

Путин, оңтүстіктің патшасы ретінде, 11-аяттың орындалуы болып табылатын Украинадағы соғыста жеңіске жететін Птолемейді бейнелейді. Тарихи тұрғыдан алғанда, Птолемей IV Филопатордың Рафия шайқасындағы жеңісі осы аятты орындап, Путиннің таяудағы табысын алдын ала бейнеледі. 5–9-аяттар 538–1798 жылдар аралығындағы папалықтың 1 260 жылдық билігін аса дәлдікпен алдын ала көрсететін тарихты баяндайды. Бұл егжей-тегжейлер өткенде қайта-қайта қарастырылғандықтан, мен мұнда 5–9-аяттарда орындалған және 538 жылдан 1798 жылға дейінгі кезеңде жаңғырық тапқан бір пайғамбарлық межені ғана атап өтемін.

Бұл кезең оңтүстіктегі Птолемей патшалығы мен солтүстіктегі Селевкилер патшалығы арасындағы келісімнен басталды; бұл келісім оңтүстіктің патшасы өз қызын солтүстіктің патшасына тұрмысқа беру арқылы бекітілді. Осы одақ жеті жылдық мерзімді бастап берді, ал ол мерзім оңтүстіктің патшасы солтүстікке басып кіріп, солтүстіктің патшасын Мысырға тұтқын етіп әкеткенде аяқталды; кейіннен сол тұтқын патша аттан құлап, қаза тапты.

Бұзылған келісімшарт

Шапқыншылық бұзылған келісімнен туындады. Жеті жылдық кезең басталғаннан кейін, солтүстік патша келісімді бекіту үшін өзінің бірінші әйелін шетке ысырып, оңтүстік ханшайымына үйленді. Кейін ол оңтүстіктен келген әйелінен бас тартып, бастапқы патшайымын қайтадан орнына қойды. Бұл бірінші патшайымның оңтүстік патшайымын және оның нөкерлерін өлтіруіне түрткі болып, Мысырдағы оңтүстік патшайымының отбасын қатты ашуландырды.

Пайғамбарлық пайымдаумен жеті жылды үш жарым жылдан тұратын екі кезең ретінде көруге болады; мұны Мәсіх келісімді бекіткен аптаны тұтас білдірген айқышқа дейінгі және айқыштан кейінгі үш жарым жылдан көруге болады. Үш жарым саны сондай-ақ б.з.д. 723 жылдан 1798 жылға дейін Израилдің солтүстік патшалығына орындалған жеті есе қарғыста да танылады. Ол жеті есе 1260 жылдан тұратын екі кезеңге бөлінеді, олардың орта нүктесі — 538 жыл. Жетінің үш жарым жылдан тұратын екі кезеңге бөлінуінің бұл мысалдары кездейсоқ емес, олар әдейі берілген.

Апта ішіндегі бөліністе Мәсіх келісімді растады; айқыш орталықты білдіреді, әрі осылайша ол Мәсіхтің хабарды үш жарым жыл бойы Өз тұлғасында ұсынғанын, содан кейін Оның шәкірттері дәл сондай мерзім бойы сол хабарды ұсынғанын айқындайды. Солтүстік патшалыққа қарсы жеті уақытта 538 тарихты екі кезеңге бөледі: пұтқа табынушылық қасиетті орын мен әскерді таптаған кезең, содан кейін дәл сондай мерзім бойы папалық қасиетті орын мен әскерді таптаған кезең. Пайғамбарлық рәміздікте «жеті» үш жарыммен бейнеленеді, ал бұл өз кезегінде қырық екі аймен, үш жарым күнмен немесе жылмен, бір мың екі жүз алпыспен, жиырма бес жиырмамен және бір уақыт, уақыттар және жарты уақытпен бейнеленеді. Мәнмәтін ішінде осы сандардың барлығы өзара алмастырылатын болып табылады.

Мысырды билеген, Птоломей I-дің (Ескендір Зұлқарнайынның қолбасшыларының бірі) ұрпақтары басқарған Птоломей патшалығы мен Сирияны қоса алғанда Таяу Шығыстың көп бөлігін билеген, Селевк I-дің (Ескендірдің өзге бір қолбасшысы) ұрпақтары басқарған Селевкидтер империясы арасындағы жасалған шарт б.з.д. 253 жылы Екінші Сирия соғысын аяқтады. Бұл соғыс бұдан жеті жыл бұрын, б.з.д. 260 жылы басталған еді. Шарт бекітілгеннен кейін жеті жыл өткен соң, ол б.з.д. 246 жылы бұзылды. Он төрт жыл, екі жетіжылдық кезеңге бөлінген. Бірінші жартысы — соғыс, ал екінші жартысы — бейбітшілік. Бұл он төрт жыл Екінші Сирия соғысымен басталып, Үшінші Сирия соғысымен аяқталады. Тарихтағы мұндай симметрия бұл тарихтың он бірінші тараудың бесінші мен тоғызыншы аяттарында бейнеленетінін танығанда тіпті айқынырақ көрінеді.

Осы аяттардың да, сол аяттарды орындаған тарихтың да негізгі өзегі — шарт және оның бұзылуы.

Бұл 538 жылдан 1798 жылға дейін созылған папалық үстемдікке сәйкес келеді. Сол дәуірдің соңына таман Наполеон Бонапарт Ватиканмен келісімге келді. Ватиканның 1797 жылғы Толентино шартының талаптарын бұзғанын негізге ала отырып, Наполеон 1798 жылы папаны тұтқынға алу үшін генерал Бертъені жіберді. Папа 1799 жылы Францияда қайтыс болды. Осы 1 260 жылдық кезең 31–39-аяттарда егжей-тегжейлі баяндалған.

5–9-аяттардың тарихы 31–39-аяттардың тарихына параллель келеді, осылайша Даниял 11-тарау ішінде екі куәлікті береді. Екі желі де бірдей пайғамбарлық межелерді бөліседі, оңтүстік пен солтүстік патшаларының арасындағы өзара әрекет динамикасын ашып көрсетеді. Әрбір кезең үш жарым жылмен бейнеленген; оның соңында оңтүстік патшасы жеңіске жетіп, солтүстік патшасын тұтқынға алып, оны оңтүстік жеріне апарады, сол жерде солтүстіктің екі патшасы да өледі. Екі жағдайда да, мәтінде айтылғандай, оңтүстік патшасы олжамен қайтып оралады:

Ол сондай-ақ олардың құдайларын, әміршілерін, күміс пен алтыннан жасалған қымбат ыдыстарын тұтқын етіп Мысырға алып кетеді; әрі ол солтүстік патшасынан ұзағырақ жылдар бойы тұрады. Даниел 11:8.

Птолемей үшін бұл — бұған дейін солтүстік патша тонап әкеткен қазына еді; Наполеон үшін ол — Ватиканның тоналып, Францияға әкетілген байлығы еді. Осы екі куәлік желісі солтүстік патшаның өлімі аттан құлаумен бейнеленетінін көрсетеді. Аян 17-тарауда аңға мініп отырған әйел Католик шіркеуін бейнелейді:

Сөйтіп ол мені рухта шөл далаға алып кетті; сонда мен жеті басы мен он мүйізі бар, қорлау сөздерінің аттарына толы, алқызыл түсті аңның үстінде отырған бір әйелді көрдім. Аян 17:3.

Ол мініп отырған аң — Біріккен Ұлттар Ұйымы. Аян 17 оның 1798 жылғы өлімге соқтырған жарақаттан кейін билікке қайта келуін сипаттайды. Сегізінші патшалық ретінде ол өз үстемдігін қайта жалғастырады; бұл оның аңға мініп отыруымен бейнеленген:

Сен көрген әйел — жер бетіндегі патшаларға үстемдік жүргізетін ұлы қала. Аян 17:18.

1798 жылғы өлімші жарақат 5–9-аяттарда солтүстік патшасы аттан құлап, қаза тапқан кезде алдын ала бейнеленген болатын. Даниял 11-тараудағы осы екі жол 41–45-аяттармен параллель жүреді. 41-аятта белгіленген АҚШ-тағы жексенбілік заң папалықтың аңның үстіндегі соңғы сапарының басталуын білдіреді, әрі осы кезең осы екі жолда бейнеленген. Эллен Уайт Даниял 11-де орындалған «тарихтың көп бөлігі» «қайталанатынын» атап өткенде, 5–9 және 31–39-аяттар 41–45-аяттармен сәйкестенеді.

Тек қырықыншы аят

31-аяттан 45-аятқа дейінгі аралықта тек 40-аят қана үш жарым күндік пайғамбарлық кезеңнен тыс тұрады. Ол Даниялдың 45 аятының соңғы үштен бір бөлігінің ішінде бірегей

тарихты бейнелейді. 16-аятта пұтқа табынушы Империялық Римнің тарихы төрт билеуші арқылы өрбиді — Помпей, Юлий Цезарь, Август Цезарь және Тиберий Цезарь. Августың б.з.д. 31 жылы Акции шайқасындағы жеңісі Империялық Римнің 360 жылдық билігінің басталуына жол ашып, 24-аяттағы «уақытты» орындады:

Ол аймақтың ең құнарлы жерлеріне де бейбіт түрде кіріп, әкелері де, ата-бабалары да істемегенді істейді; ол олардың арасына олжаны, тонауды және байлықты шашады; иә, ол бекіністерге қарсы өз айлаларын белгілі бір уақытқа дейін алдын ала ойластырады. Даниял 11:24.

Акцийден кейін Рим Мысырды б.з.д. 30 жылы өз провинциясына айналдырды. Үш жүз алпыс жылдан кейін, 330 жылы, Константин империяның астанасын Римнен Константинопольге көшірді. Осы «уақыт» пайғамбарлық тұрғыдан папалық биліктің 1 260 жылымен және 5–9-аяттардағы 7 жылмен сәйкес келеді.

16-аяттан бастап, пұтқа табынушы императорлық Рим 30-аятқа дейін үстемдік етеді; бұған Маккавейлердің Риммен жасаған одағы мен Мәсіхтің әулеттік желісі де кіреді. Алайда 16–30-аяттар 31–39 және 41–45-аяттармен сәйкес келеді. Сондықтан Даниял 11-тараудың соңғы 30 аятында бірізді пайғамбарлық желі көрінеді, тек 40-аяттан басқа; онда «ақыр заман» 1798 және 1989 жылдармен белгіленген.

2 және 3-аяттардағы болмашы ерекшеліктерді есептегенде — онда сегіз президенттің соңғысы Біріккен Ұлттар Ұйымының он патшасын билеуге көшеді — алғашқы екі аят 40-аятпен сәйкес келеді; олар жексенбілік заңды және алтыншы патшалықтан жетінші әрі сегізінші патшалықтарға өтуді бейнелейді. 3 және 4-аяттар 45-аятпен және Даниял 12:1-мен сәйкес келеді; олар грек патшалығының көтерілуі мен құлауын суреттейді және 41-аяттан Даниял 12:1-ге дейінгі аралықта папалықтың орнауы мен жойылуына параллель болады. Әйел де, ол мінген мақұлық та еш жәрдемсіз аяқталады; осылайша, Даниял 11-тараудың басы мен соңы 40-аят тарихынан тыс шектеліп көрсетіледі. Ескендір Зұлқарнайын Біріккен Ұлттар Ұйымын бейнелейді; ол Тирдің жезөкшесімен — 41-аяттан бастап солтүстіктің патшасымен — зинақорлық жасайды; екеуі де әрі мақұлық, әрі айдаһар болып табылады.

Тоғызыншы және Оныншы аяттар

5–9-аяттар 1798 жылы ақырзаман кезінде аяқталады, ал 10-аят 1989 жылды белгілейді. Осылайша, 9 бен 10-аяттардың арасындағы мерзім — 1798 жылдан 1989 жылға дейін — 40-аяттың ашылған бөлігін білдіріп, оның жасырын тарихын бастайды. Нақтырақ айтқанда: Даниял 11-тараудағы дерлік әрбір аят 538 жылдан 1798 жылға дейінгі папалықтың билігін бейнелейді. 40-аят 1798 жылдан АҚШ-тағы жексенбілік заңға дейінгі кезеңді қамтиды. 6–9-аяттар папалық дәуірдің типі болып табылады, ал 10-аят 1989 жылы КСРО-ның күйреуін алдын ала көрсетеді. Сондықтан 11–15-аяттар 1989 жылдан жексенбілік заңға дейінгі кезеңді қамтиды; бұл 16, 31 және 41-аяттарда бейнеленген.

40-аят екі бөлікке бөлінеді. Бірінші бөлігі, 1798 жылдан 1989 жылға дейін, «ақыр заман» кезеңімен басталып, сол кезеңмен аяқталады. Екінші жартысы 1989 жылы, бірінші жартысы

аяқталатын тұстан, басталады. 1 және 2-аяттар 1989 жылы басталатын президенттер тізбегін айқындап, 40-аяттың екінші бөлігімен үйлеседі. 11-аят 2014 жылы Украинадағы соғыстың басталуын белгілейді, ал 12-аят жеңіске жеткен оңтүстік патшасының өз басына әкелетін салдарын айқындайды. 13-аят орындалуға таяп қалды, бірақ мұнда біз 11-аяттың 40-аяттың екінші бөлігіне—1989 жылдан кейінгі, бірақ жексенбілік заңнан (41-аят) бұрынғы кезеңге—жататынын атап өтеміз.

13–15-аяттар б.з.д. 200 жылғы Паний шайқасын нұсқайды; дәл сол жылы пұтқа табынушы Рим адамзат істеріне, осы шайқаспен байланысты түрде, ықпал ете бастады. Бұл оқиға 16-аяттағы Помпейдің Иерусалимге кіруінен әлдеқайда бұрын болғандықтан, ол 41-аяттың АҚШ-тағы жексенбілік заңға қатысты екенін айқындайтын тарихи дәлел береді.

Даниял 11-тараудағы әрбір пайғамбарлық желі мен оның тарихи орындалуы не 40-аяттың тарихының шегінде (1798 жылдан жексенбілік заңға дейін), не 41-аяттан Даниял 12:1-ге дейін орналасады. Қырық бес аяттың ішінен 1, 2, 7–15 және 40-аяттар — барлығы он екі аят — желі үстіне желі етіп қабаттастырылғанда, 40-аяттың уақыт желісіне қолданылады. 40-аят 1989 жылы екі бөлікке бөлінеді. 1, 2 және 10–15-аяттар оның екінші жартысына сәйкес келеді. 1 және 2-аяттар жердегі аңның тарихындағы президенттер желісін қадағаласа, 10–15-аяттар 1989 жылдан жексенбілік заңға дейін солтүстіктің патшасы (папалық билік) ұйымдастырған үш сенімхат соғысын бейнелейді. Бұл үш сенімхат соғысы 40-аятта «арбалар, кемелер және салт аттылар» деп айқындалған Құрама Штаттардан басталады.

Келесі мақалада жалғастырамыз.